

Vtorek, četrtek in soboto izhaja in velja v Mariboru brez pošiljanja na dom

za vse leto 8 g. — k,
" pol leta 4 " — "
" četrť " 2 " 20 "

Po pošti:
za vse leto 10 g. — k,
" pol leta 5 " — "
" četrť " 2 " 60 "

Vredništvo in opravišstvo je na stolnem trgu (Domplatz) hiš. št. 179.

SLOVENSKI NAROD.

Oznaniła:

Za navadno trislopnó vrsto se plačuje:
6 kr. če se tiska 1krat,
5 " " " " 2krat,
4 " " " " 3krat.
veče pismenke se plačujejo po prostoru.

Za vsak tisek je plačati kolek (štampelj) za 30 kr.

Rokopisi se ne vračajo, dopisi naj se blagovoljno frankujejo.

Kako se postave delajo.

Še več davkov! Nove davke dajati, to bi vsakdo zadél, torej tudi naš državni zbor. V zadnji seji je sklenil postaviti, vsled ktere se bo moralo še več in v širših krogih plačevati davkov od pridobnine. Z novo postavo se je pač razširilo fiskalično okrožje, ker bodo morali davke plačevati tudi „manjši“ ljude, ki jih zdaj neposredno niso plačevali. Razširilo se pa ni politično okrožje, kajti novim davkoplačevalcem se ni dala pravica voliti si svoje zastopnike v raznih naših ustavnih zborih. Molčimo o politični strani, za ktero se itak ljudstvo čisto malo briga. Pač pa se briga za davek, po katerem mu segajo naše davkarje naravnost v žep, dostokrat tudi pred usta. Naj torej povemo, kako se je naredila ta nova davkarska postava.

Mnogo se je pisalo, mnogo govorilo proti tej postavi, vendar se ni bilo bati, da bi je državni zbor tako ali tako ne potrdil. Nekaj pa je pri glasovanju vendar osupnilo. Znano je, da se je bil med generalno debato stavil nasvet, naj se posvetovanje začasno preneha in nepopolna postava vrne dotičnemu odboru, da jo še enkrat predela. Nasvet ni obveljal, zlasti zato ne, ker so Poljaki in tudi druga opozicija (!) proti odlaganju glasovali. Za nasvet, torej zaprav proti postavi sami je glasovala nemška levica. Po pravici je tedaj svet rekel, da gledé te postave ministerstvo nima za seboj svoje nemške stranke, in se je radovedno povpraševal, ali bo hotelo ministerstvo postavo sprejeti od fevdalno-narodne stranke. Ker se pri nas v javne zadeve vedno vpleta „zaupanje do ministerstva“, tolmačilo se je takrat ono glasovanje tako, da je ministerstvo od svoje stranke dobilo nezaupnico. Od ministerskih značajev je bilo pričakovati, da bodo postavili vzeli iz lastnega nagiba nazaj, ali pa napravili tako imenovano

kabinetsko vprašanje. Kaj še! Kakor Bismark jemlje denar, kjer ga dobi, tako tudi naši ministri in ko bi ga morali iskati pri fevdalcih in reakcionarcih.

Človek z navadno človeško logiko bi bil mislil, da bodo tudi pri tretjem branji stranke tako glasovale, kakor pri generalni debati. Kaj še! Nemška levica je zdaj glasovala za postavo, Poljaki pa proti njej. Ko bi Angleži zvedeli za taka glasovanja, gotovo bi napravili na-nju nov „sport“ in bi velike svote stavili na to, kako bo kdo glasoval. Kar je pred glasovanjem dostokrat tako negotovo kakor zmaga tega ali onega konja na angležkem tečišču, tega ali onega bika na španskih boriščih.

Zdaj „post festum“ svet ugiblje, zakaj se je glasovanje tako zasuknilo? Pri nemški levici je stvar hitro razložena: hotela je podpirati ministerstvo, če je morebiti tudi manj podpirala plačujoča ljudstva. Bolj nejasna je stvar pri Poljaki. Nekateri trdijo, da se Poljakom že „fržmaga“, ker njih resolucija ne more naprej, o čemur so se v zadnji seji resolucijskega odbora bridko pritoževali, a vendar mirno obsedeli, kjer se tako gorko sedi. Nam se ne zdi posebno dovršena politika, ako poslanci samo „šobe napenjajo“, ker se jim nočejo spolniti njih prošnje ali tirjatve; vendar bi imelo to vedenje svoj psihološki moment, o katerem se dadé čedne študije delati v otročjih izbah.

Drugi zopet drugače pripovedujejo. Izza kulis, ki pa morajo biti že precej lukničaste, ker se vsaka stvar tako hitro zve, izza kulis torej gg. državni poslanci razglašajo prav originalno komedijo. Ministri so bili namreč bržkone že pozvedeli, da mislijo Poljaki proti davkarski postavi glasovati. Ministri so mislili, da svoje Papenhajmčane poznajo in so Poljakom namignili, da se poleg davkov v državnem zboru dovoljujejo tudi koncesije za železnice. Druge krati se je s takim na-

migljajem vselej dobro opravilo, ne le pri Poljaki, ampak tudi pri Kranjcih in tudi drugih. Ne tako zdaj! Man merkt die absicht und wird verstimmt. Poljakom se je ministerska namera prekričeče povedala, in spravila jih je ob dobro voljo. Da bi dokazali svojo neodvisnost, glasovali so proti postavi. Eden dunajskih listov pravi k tej povestici: „In tako imamo registrirati novo ministersko nerodnost“, mi temu še dostavljamo: In tako imamo registrirati novo poljsko nerodnost! Ko bi bili Poljaki pri generalni debati glasovali za to, naj se osnova postave odboru vrne, morebiti bi ne imeli te nove davkarske postave, ali vsaj ne take. Zdaj s svojim vedenjem niso nič opravili, kajti postava je obveljala. Pa Poljaki so dokazali svojo neodvisnost? Ne! Kolikokrat so se že poprej udali ministeraki obljubi železniških koncesij! Ali so zdaj glasovali odvisno, ali pa poprej; gotovo so zdaj glasovali dvojno nedosledno. Eno pa so dokazali. Postave se ne delajo po prepričanju in po potrebah ljudstev in države, ampak po osebnih muhah slavnih gospodov poslancev. Uboga ljudstva, uboga država! težko Vam bo pomagati, ako se brž ko brž ne zdramite in ne izrečete svoj „veto!“ proti tacemu vladarenju.

Dopisi.

Iz Ljubljane, 8. marca. [Izv. dop.] Dasi še ne vem natanko, kako se izvršuje še lansko leto v dežel-nem zboru kranjskem narejena postava gledé ravnopravnosti slovenskega jezika v deželnih uradih, smem vendar trditi, da bi gospodu nasvetovalcu nikdar ne bilo prišlo v misli delati te postave v takej obliki, kakor se izpeljava sedaj. To je pravi paragraf XIX! Že deželni odbor je ta sklep deželnega zbora sistiral ali

Listek.

Jezikoslovna razmišljanja.

I.

Vzhodna slovenščina.

Dvanajst let je tega, kar se je nekaj čudnega z menoj godilo. V glavi začelo se mi je vrteti, vrti in kolobariti, da jo bilo strah. Pa ne samo, da se mi je v glavi vrtelo, tudi v prstih sem čutil neki srab. Vzel sem pero v roko, pod roko položil nedolžni beli papir, in glavni vrtež in prsten srbež razlival se je skoz peresno cev kahor lava iz Vezuva, kader pod njim Vulkan nejevoljno s svojo glavo stresa. V dolgih črnih curkih razlivala se je vrsta nad vrsto dole na papir. Zdaj je bruhala in bruzgala, zdaj zopet mirneje tekla. Zapičivši zadnjo piko preberem vso pisarijo od konca do kraja, in glej moj opus, ki se mi tudi sicer ni ravno napačen zdel, je bil nekako kakor romačiču podoben.

Do tod je bilo še vse dobro, zlo je pa bilo, da sem ta svoj v nezrelej mladostnej domišljiji zares izbruzgan opus precej tudi v tiskarnico nesel.

Med tem ko se je pôla za pôlo natiskavala, zibal sem se jaz že v slavi, ki mi bo v častno plačilo za moj opus od vseh kotov Slovenije skupaj donela, ki mi jo bodo vetrovi od vseh strani skupaj napihali, in vile umetnice po vseh slovenskih logih v debelih snopih žele. Že sem čul vse zvonove zvoniti, videl sem svoje ime z bleskom gloriije obdano, slavno in čislano, in bog

si ga ve kaj še vse ne! Že sem predrzno mislil, da ga ni, ki bi znal s peresom eksercirati se kakor jaz.

Tako sem jaz obračal, ta šmentana kritika je pa celo drugače obrnila. Moj kritikus je nevsmiljeno grdo moj opus pod česelj vzel. S kritiko je prišlo streznenje, s streznenjem so zginile veše iz fantazije, iz slave in gloriije ni bilo nič, in nazadnje sem moral vrh vse te smole še tiskarskih stroškov dobro polovico iz svojega praznega žepa nameriti. Bogme nikomur ne želim v tako kašo pasti.

Moj kritikus mi je očital, da ne znam jezika. Na višje stalo se moj kritikus žali bog ni vedel postaviti, nego ono profesorja, ki pensa koriguje de numeris, generibus et casibus, pa jaz sem mu denes tudi za to hvaležen. Zdrava kritika, ki ne mlati samo okoli sebe, ampak tudi podučava je potrebna in koristna. Moj kritikus mene ni podučil, tudi te nakane ni imel, vendar sem mu hvaležen, in rad šibo kušnem, ki me je šečkala. Moj opus je tačas dan zagledal, ko smo z vso silo kritiko hoteli imeti. Naši kritikarji so požrešno prežali in čakali hrane, vsak je hotel kritikovati, na en voz dela prišlo je deset voz kritike, mesto ka bi narobe bilo: na deset voz del en voziček kritike. Koliko gramatikálnih kozlov in koliko germanizmov je moj kritikus v mojem delci našel, to naj on sam pove.

Neposredni vspeh kritike je bil ta, da me je ravno ona na jezikoslovna razmišljanja napotila, katerih prvo tukaj-le priobčujem, sledilo jih bo za eno cela locanja, koliko, to pa še sam ne vem. Njih oblika ne bo strogo znanstvena, ampak ker jih

pišem kot feljtone, pisal jih bom tako, da bodo tudi nestrokovnjakom umljiva.

Med filologe iti, to ni šala. Filologi to so strašni ljudje. V nobenej drugi znanstvenej stroki ni tolikega ravsa in kavsja, kakor ravno med filologi. Človek ne bi verjel, ako bi sam ne videl, radi kakšnih malenkosti se časih za kečke zgrabijo. Vsak hoče vse bolje vedeti, nego vsi drugi skupaj, velikokrat je pa taka, da nobeden nič ne ve. Človek tedaj, ki se med take hruste poda, mora imeti glavo na trdem toporišču, drugač mu že prvokrat nohte s prstov odščipnejo. Vse to pa mene prav nič ne plaši. Jaz se z nobenim pipal in cukal ne bom, kajti jaz v svojih razmišljanjih pota drugih hodil ne bom, tista pota namreč, ki so že itak po velikej trumi filologov dosta razhojena in razvožena. Jaz bom šel, posebno v poznejih razmišljanjih svojo posebno pot, na ktere mislim, da ne bodem nobenega srečal. Jaz drugim, drugi pa meni ne bodo napotka delali. Ne bo se mi treba nobenemu izogibati, in kar je še huje, nobenemu klanjati. Lepo bi pa prosil za kolegijalno reciprociteto. Pogodimo se tako, kakor se v Bosni pogajajo Turki in Kriščani: jaz tebi nič, ti meni nič, pa mirna Bosna.

Razen tega, da je med filologi tako huda zagriženost, se gotovo v nobenej drugej znanstvenej stroki pametni, da! učeni ljudje, niso tako smešne storili, kakor ravno v filologiji. Človek bi zdaj smeha popokal, zdaj od same jeze se razkvasil čitajoč nektera njih razglabanja. Ta nevarnost blamirati se, pred svetom na smeh postaviti se, proti tudi meni. Pravico se

prav za prav zavlekel za 2 meseca; in zdaj kako se izpeljava dejansko? Uradniki in služabniki, ki dobivajo plačo iz dež. blagajne, se igrajo s tem sklepom dež. zbora, kakor je njih sveta volja. Navajam vam tu le en (majhen) faktum! V dež. bolnici leži navadno 300 — 400 bolnikov, a ti gotovo ne zato, da bi se preskrbovali zaradi njih zdravniki s službami; gotovo so tu le zdravniki zaradi bolnikov. Med vsemi pa, ki si pridejo iskat zdravja v bolnico, jih gotovo ne bomo našli pet, ki bi ne umeli slovenščine, več nego dve tretjini pa gotovo, ki ne umejo niti besedice kacega drugega jezika. In čujte še toliko respekta nimajo naši „špitalski“ doktorji pred postavo deželnega zbora in pred kranjskim deželnim odborom, da bi napisali v domačem, pacijentom edino umljivem jeziku malo podučila, kako se imajo medicine uživati. Tako je menda tudi pri drugih stvareh, in dr. Keesbacherju bo nova postava delala jako jako malo sivih las. Pa saj čuditi se temu ni tolikanj, ako pomislimo, da se slovenščina izključuje celo v tistih krogih deželnega urada, kjer imajo veslo v rokah voditelji deželnega zbora. Kako se je kregal nekdanj v deželnem zboru dr. Toman nad birokracijo in se boril za vpeljavo domačega jezika v šole in urade; zdaj pa, ko imajo take reči v rokah deloma naši ljudje, molči dr. Toman in drži navskriž roke ravno tako pridno, kakor vsi drugi. Veseli nas, kader čujemo, da se potezajo naši poslanci za jezikovo ravnopravnost; vendar „verba docent, exempla trahunt!“

Zdaj se na ljubljanski krvavi sodnji prav marljivo žanje tisto dozorelo žito, ki ga je šla sejati na Janjče 23. maja lanskega leta ljubljanska inteligencija. G. drž. pravnik je bil pri razvijanju tožbe tako delaven, da je popisal celih 17 pol. Osem kmečkih vdeležnikov tega manévre sedi že ves čas v preiskovalnem zaporu; tistim pa, ki so napadali v Vevčah mirne ljudi, ki so Rodéta brezdušno umorili, ki so pred ljubljansko kasino Hrastnikarja kakor živino mesarili; tistim so prostorna vsaka tla in do sedaj se še ni čulo, da bi bil napel neodvisni drž. pravnik tožbo zoper nje. Sploh pa igrajo pri celi obravnavi razupiti po dr. Bleiweisu obljubljeni 50 gld. popolno lanskega ješkega dihurja. Pojemov manjka, poemov! — Gospod Levstik nas je toraj zapustil; v saboto so ga spremljevali njegovi prijatelji na kolodvor. Vsacega je moralo ganiti v srce, ko je jemal slovo od Ljubljane, kjer je skoz več let tako nevtrudljivo obdeloval slovensko polje. Našim „veljakom“ pa g. Levstik ves čas svojega bivanja v Ljubljani ni tako ustregel, kakor zadnji dan, ko se je poslovil. On je moral vedno vsega kriv biti, kar se je zgodilo, da jim

ni bilo po volji; vsak dopis v „Slov. Narodu“ sumičil se je njegovemu peresu, in korespondenti Vašega lista se pri nas nikakor ne prijemajo z „glacé-rokovicami.“ Resnica oči kolje! — Blagajna na pomoč obrtnikom je imela 27. februarja glavno skupšino. Trževalo je to hvalevredno društvo preteklo leto s 187.516 gold.; toraj z 19.236 gold. više, nego predlansko leto. Ker že govorim o društvu, se ne morem zdržati, da bi ne opominjal odbornike na pravopis slovenskih imen. Tako čudna imena se nahajajo v imeniku, da jih v celej Ljubljani ne dobimo na nobeni firmi. Žužek je prekrščen v „Schushek“, Černe v „Tscherne“, Verhovšek v „Verhoushek“ i. t. d. Ne nosimo vendar besedi skupaj, kakor sraka gnjezdo! —

H koncu naj omenim še izvrstne veselice, koje je napravila na pustno nedeljo št. viška čitalnica. Program je obsegal 9 točk in izvrševale so se vse tako sijajno, da bi si res človek ne mislil, da je mogoče kaj takega napraviti na kmetih. Šaloigra „Strup“ bi se tudi v Ljubljani ne bila mogla bolje napraviti. — Marija Novakova je pela Preširnova „Strunam“ tako ginjaivo, tako z občutkom, da se sme poskusiti z vsako pevkinjo; res ni ji donela zastoj polivala vsih nazočih tako dolgo, da jo je morala ponoviti. Ljudstva se je zbralo iz bližne okolice toliko, da so bili prostori prepolni. Zabava brez plesa je trajala skoraj do jutra! Živelj udje št. viške čitalnice!

Društvo ljubljanskih tiskarjev je poslalo dunajskim „štrikarjem“ na pomoč 50 gld.; zdaj imajo baje že tožbo na vratu! —

Iz Vranjskega, 22. feb. [Izv. dop.] Kakor prej vselej, tako je tudi naša velika beseda v narodni čitalnici dne 20. t. m. izvrstna bila. Velikansko jo smemo imenovati, ker je bil lep venec govorov in pa ker je bila ogromna množica nazoča, osobito pa ker je bila zastopana ni le naša Bolska, ampak vsa gornja in spodnja Savinska dolina. Gostov smo imeli iz Mozirja, Rečice, Braslovč, iz Žavca, Griž, Šent Pavla itd. To je gotovo najlepše spričalo trde vzajemnosti, ktera mora plodonosna biti. Vsa domača inteligencija Savinske doline spoznava narodnega napredka duh in po tem bodo se tudi strupene korenine protinarodnih mračnjakov izrile prej ali slej. Ljudstvo bo vedno bolj in bolj k spoznanju prišlo, da se le narodnjaki tisti, ki so navdušeni za blagostan vsega naroda, za napredek in boljšo prihodnost, nasprotniki pa, — kterim je le lastni trebuh Bog, — se boje, da bi se ljudstvo slovensko sčajmalo in po najhitreji poti, po narodnem jeziku, po slovenskih časnikih in knjigah do omike došlo, kakor pri-

dejo po takej poti drugi narodi do veljavnosti in blagostanja — in da a bi potem ljudski deruhi ne mogli več ribe loviti v kalni vodi!

Prvi in poglavitni govornik tega večera je govoril s posebnim ozirom na šolo. Povdarjal je, da proč s starim kopitom naših šol, ki niso bile omikonsne — proč z nepedagogično strojo. Po naravnem, dobrem ukoslovnem potu mora omika med ljudstvo priti, omika, ki ne obstoji v suhem znanji tujega jezika. Drugi govornik je večeru primerno besedo govoril, povdarja narodno krepost savinske doline, ki se je ta večer tako lepo v svoji zloznosti pojavila, ker ni nas zbral v tako silno množico ne zvonov jasni glas, ne postave železna moč, ne povelje mogočnega vojskovodja, ampak vse premagalni duh narodni. — Krašota tega večera so pa bili zbrani mozirski pevci. Velika čast in slava njim, ki so nam s tako izurjenim glasom veselje delali. — Govorilo je še pozneje več gospodov — pa tudi naši vrli kmetje, ki se marljivo uče iz slovenskih časnikov in knjig gospodarske, in državljanske znanosti so že tako urjeni v govoru, da se jim vsak čudi. Dokler še kmet nič drugega vedel ni, kot nemškutariti, tudi ni bil sposoben več stavkov logično izpeljati. Še denes vidimo, kako butasti so oni ljudje, ki jim ni mar za domačo besedo in domač duh, ako zinejo. Omenim le enega kmeta iz Šent Jurja, ki je ta večer govoril tako izvrstno in logično, da je veselje; med tem ko njegov lastni brat „nemčon“ ni sposoben le eno stavo redno sestaviti ne po slovensko ne po nemško. Sploh je pa vsa nada da čeravno morebiti ne bomo še kmalu odrasčenega prebivalca šteli med rodoljube, hoče pa na ša mladina biti ves novi zarod!

Iz Gorice 8. marca [Izv. dop.] Popotovaje pridem v Rifenberk, veliko občino, ki leži v jako prijazni dolini, in se vstavim v krčmi pri gospodu Janezu Ličnu. Namesto pol ure, ostal sem 4 ure skoro do polnoči; povabil je gospodar, kteremu ne moremo zahvaliti se zadosti, domače pevce in nekaj sosedov, in napravili smo hipoma veselo besedo. Pevci so nas navdušili, pa kdo so ti pevci? Kmečki fantje so, ki so cel dan kopali, zvečer pa nas razveseljali pevaje v čveterospevu, 5 jih je. Učitelj gospod Juh jih podučava komaj 2 leti, in že več časa pevajo kaj lepo sevedá po notah, in malo časa potrebujejo, da se naučijo kake nove pesmi. Ne samo pravo, ampak tudi občutljivo pevajo, in začudil sem se slišati jih kaj dobro izrazovati piano in crescendo; čiste, krepke glasove imajo, posebno ima tenor lepo doneč, močan glas. Ti fantje čast delajo sebi in domovini, ker dokazujejo, koliko zamore slo-

smešnega storiti, to gotovo imam, naj bo tedaj v ime božje, saj ne bom ne prvi ne zadnji.

Razmišljanja sem napisal na čelo, in res, mnogo sem razmišljal, in razmerno le malo filologičnih del bral, ker nisem mogel do njih. Ker sem pa po svojih lastnih razmišljanjih do nekih pozitivnih rezultatov prišel, mi je skor ljubo to.

Pahnen po mojem kritikusu, liki krilateci v svojem napuhu, iz nobes, ki sem si jih predrzno prav tako kakor za samega sebe stvoril bil, padem na prozaično polje vsakdanjosti, stisnem se, skrčim se, in sam v sebe zlezem kakor polž, kadar mu roge razžališ. Tehtal sem najpopreje svoje znanje slovenskega jezika, pa ga zares zelo lahkega našel. Vzel sem jezikoslovno lupo, pregledal vrsto po vrsti, in zares dosta grdih peg in marog, pokvek in samorašev sem našel. Moj kritikus je imel prav. Sklenil sem, nikoli več kako delce tako v naskokih nabruhati, da mi pák ne bi kak drug kritikus kožo na svoja kopita natezal!

Vse to so sicer bolj osebne zadeve. Jaz jih samo zato omenjam, da pokažem, kaka je bila genesis mojega filoložtva.

Moj trdi sklep je bil ta, slovenščini, če mogoče, do srca in ledvic priti. V koliko sem to dosegel, bo čestiti bralec na koncu mojih jezikoslovnih razmišljanj sam soditi mogel. Reči komu: ti ne znaš jezika, to je prav lahko; reči pa: jaz znam jezik, to je še mnogo težje, nego n. pr. reči: jaz znam vse mogoče igre na šahu.

Misleč si, če kdo slovenščino zna, jo gotovo moj

kritikus zna, grem tedaj najpopreje k njemu v vas. Tako debelih peg in marog, pokvek in samorašev, kakor v svojej pisavi, v njegovej sicer nisem našel, dosta pa pežic in marožic. Vidiš ga Pavla! sem si mislil, česaj si popreje svojo kečko, predno kečko drugega pod česelj vzameš. Šel sem hrepeneč po temeljitem znanji slovenščine k vsem našim pisateljem, do kterih sem le priti mogel, pa kaj sem našel? Pri vseh isti dve omahljivosti: negotovost namreč in nedoslednost. Zdaj je ta oblika tako rekoč v modi, in vsi jo pišejo, pa pride zopet druga v modo, pa se prva v stran vrže, pa mesto nje druga piše, tako da se bogu smili! Naj reče kdo kar god hoče, jaz sem tega prepričanja, da celo vtrjenega pismenega jezika še denes nimamo. Naša proza še zelo po povojih diši. Pogledimo v naše časopise: primorski časopisi imajo svoje jezične posebnosti, kranjski zopet svoje, štajarski zopet svoje, in „Zvon“ na Dunaji zopet svoje. Mi Slovenci zidamo kakor nalašč za sebe en poseben babilonski stolp.

Od kod pride ta negotovost in nedoslednost? — Jaz bi dejal, da od tod, ker pri nas vlada nek skrit razrečen dvalizem. Zapadna in vzhodna slovenščina si stojite nasproti. Zapadna slovenščina je sicer vzhodno iz knjige spodrinila, vendar pa nima tolike moči v sebi, ka bi svojo nasprotnico dovolj krotila. Vzhodna slovenščina še zmerom zopet in zopet glavo vzdiguje, in — dasiravno zapadne sestrice ne gre na življenje, vendar dosta odločno tirja uvaženje svojih posebnosti v pisavi. To dizanje vzhodne slovenščine po mojem mne-

nji kali in zadržuje utrjenje zapadne slovenščine v pismenosti, ker je ta prisiljena zdaj pa zdaj elemente iz vzhodne sestrice v sebe sprejemati, prekuhavati in asimilirati. Leksikalno to ravno ne bi pačilo, gramatikalno pa utrjenje oblik zelo moti in zadržuje. Jaz dvalizem, ki nas že v političnem življenji dosta hudo pritiska, ne vlečem za lase v naše literarne zadeve, jaz enostavno konstatujem, da ta dvalizem zares živi in med nami biva. Kaj je n. pr. oblika: ega, emu drugo nego kompromis med zapadno-slovenskim: iga, imu in vzhodno-slovenskim oga omu, in takih kompromisov je še več.

V dokaz, kake težave je meni kranjska slovenščina nekdanj delala, povem to-le kratko pripoved.

Kmalu potem, ko so poezije Franceta Preširna izšle, ko je jegovo ime, jegova slava v vseh ustah bila, smo si tudi mi dijačeci en eksemplar teh poezij omislili. Brali smo jih po redu drug za drugim. Prišedši po čredariji tudi na mene red, vzamem knjižico pod pazduho, pa grem ž njo iz mesta ven v zeleno šumico, v poetično tiho samotico. Hotel sem si pravi dušni vžitek privoščiti. Ležem po dolgem pod hrast, podprem se v prednjem koncu na komolca, prestrem mojega Preširna pred sebe, pa začnem na glas brati. Naj mi Preširnova muza oprosti, jaz ga nisem znal brati. — Zdaj se mi je jezik zaganjal, in čez verze ropotal, kakor nenamazan voz čez prodnato cesto, zdaj se mi je zopet previjaval, da nisem mogel ne naprej ne nazaj. Preširnova prozodija je bila s tisto, ki sem jo materi iz ust naučil se bil, tako navskriž, da nič bolj! Vsako jegovih pesem sem moral vsaj desetkrat prebrati, pre-

venski kmet. Ne vem, če se nahajajo tudi drugod kmečki fantje, ki po notah v četrto pevajo; na Goriškem in okoli Trsta je pa več takšnih družeb. Na Goriškem v Kobilji glavi in Komnu na Krasu, v Dornbergu, v Črnicah, v Solkanu, Kanalu i. t. d. Tominsko pevsko društvo (ima 12 udov) je najstarejše in tako že občno znano kot izvrstno. V Javodnjih v Mirnem, tudi v Vertobji so nidažno začeli se učiti. Le naprej fantje! Krasno petje drami ljudstvo, žlahtni srca, in je najlepše veselje. Hvala torej in pohvala vsem pevcem, ki se učijo, učiteljem pa, ki se trudijo, da temeljito razlagajo note in teorijo petja kmečkim fantom, in vse to brezplačno delajo, Slava!

Politični razgled.

Državni zbor je zavrgel znani Petrinó-tov nasvet. Stara „Presse“ ve povedati, da so slovenski poslanci mislili, „ka bi bilo dobro, ako bi bil nasvet v natančnejši preudarek vzet, zato da bi se bili lažje pred svojimi volilci opravičili.“ — Pač bode treba opravičevanja. Ali bodo zdaj slov. poslanci odšli? Izgovora nimajo nobenega več.

Minister Giskra je zahteval pri čaji, na kterega je bil povabil poslance (razen Slovencev in Poljakov), naj mu na pismo obljubijo, da bodo glasovali za direktne volitve. Popred svojega predloga noče v zbornico prinesiti.

Izjemni stan v Kotskorskem okraji je odpravljen.

Stvari v Rumuniji so dobile v zadnjem času tak obraz, pa je v kratkem pričakovati resnih preukcij.

Srbi v Novem Sadu so v taboru 6. t. m., na kterem je bilo zastopanih 33 mest iz okolice novosadske, izrekli svojo nevoljo baronu Rauchu, kteri je počel odpravljati cirilico in jel tožiti dr. Miletiča; dalje so izrekli nezaupanje ogerskemu zboru, ki je dovolil Miletiča preganjati, kteremu je tabor zaupanje izrekel.

Ruski general Fadejev je zopet priobčil v „Slavjanin-u“ članek glede slovanske prihodnosti pod naslovom: „o zvezi vzhodnega vprašanja s slovanskim.“

Bavarska ministerska in parlamentarna kriza je končana. Hohenlohe je odpuščen. Na njegovo mesto je stopil grof Bray, kot minister zunanjih zadev in kraljevske hiše.

Iz Pariza se poroča, da tirja francoska vlada, naj se specijalen pooblaščenec francoske vlade pripusti h koncilskim posvetovanjem, sosebno ker nezmotljivost

papeževa, ki se hoče kot nov dogma v cerkev vpeljati, brez dvoma sega v politično oblastje. — Francoski „Le Monde“ prinaša iz Rima novost, da je papež že v pondeljek dal razdeliti šena, ki nasvetuje dogmatiziranje nezmotljivosti. Časopis pristavlja, da vlada zaradi tega „splošno veselje.“ Mogoče da v Rimu.

V Madridu je v zbornici kortesov bilo zopet na vrsti vprašanje kraljevskega prestola. Republikanski poslanec je vlado interpeliral zaradi zadnjič omenjenega telegrama o slovesnem sprejetju Montpensiera. Vlada je odgovorila, da oni telegram ni bil oficilen.

Razne stvari.

* (Tiskarnica na akcije.) V Maribaru se bode osnovala nova tiskarnica na akcije. Prvi utemeljitelji, ki so bili zbrani preteklo nedeljo v Celji, so prvi dan podpisali 10 tisoč goldinarjev za novo napravo. Početni koraki za izvršenje te naprave se že delajo in menda se bo v kratkem prosilo uradnega dovoljenja.

* (Dete protekcije in eno vprašanje.) Do zadnjih dni je živel v Ljubljani pri državnem pravdnistvu tega posla tako imenovan „substitut“, ki nikdar ni dovršil niti gimnazije, še manj je kedaj od znotraj videl ktero vseučilišče. Služil je nekoliko časa med častniki, potem je nekje in nekako napravil nekakšne pravniške izpite, je stopil potem vsodnijsko službo in je v poldrugem letu od avskultanta čez glave svojih študiranih vrstnikov in prednikov postal državnega pravdnika namestnik v Ljubljani. Njegovi protektorji so se nam imenovali, naj zamolčimo privatna imena in imenujemo samo g. pl. Waserja. To dete protekcije se je povsod delalo jako interesantnega, je vedelo vsacega, zlasti pa ženstvo prav pikantno obirati, se je mešalo med vse stranke vedno opravlja stranko nena- zočo. Nekoliko časa je to šlo in mož je bil „lev“ vseh društev. Konečno se je vendar opekel. Pri zadnjem plesu namešanim s surkami in fraki pri pl. Eybisfeldu v Ljubljani namreč je mož vso previdnost tako raz sebe vrgel, da je na „neutralnem“ gostoljubnem parketu Konradovem prav umazano čez zobe vlačil nazoče plemenito in neplemenito ženstvo, med drugimi tudi rodovino gostoljubnega hišnega gospodarja. Stvar se je morala med nazočimi razvedeti, s kratka čez nekoliko dni je bilo naše protekcijsko dete od treh strani na dvoboj pozvano — tudi razžaljeno čast rodovine kranjskega deželnega glavarja je hotel nek znan politisk

uradnik po dvoboju oprati. Naš mož je imel pač hraber jezik, ali kar se je tikalo dvoboja, je kartelovcem naravnost razložil, da se dvoboj ne strinja z njegovim stanom. Kartelovci se čez nekatere dni vrnejo in omenjenega gospoda naravnost lumpa imenujejo, obetaje mu, da ga bodo kakor psa pretepli, kjer ga dobodo, ako se bode dvoboja izogibal. Od tega časa je protekcijsko dete izginilo iz vseh društev in le po skrivnih potih in po noči si je še upalo na ulice. Potem je hrbet obrnilo tudi nehvaležni Ljubljani, videli so ga kasneje v Celji, kjer je hotelo s svojim vrstnikom službo zmeniti, iz Celja je potovalo v Gradec in na Dunaj, in zdaj smemo pričakovati, kje se bo z nova pokazalo kot tožnik razžaljene pravice in npravnosti. O ponujenem dvoboju se v Ljubljani javno govori: vprašamo, ali bi se o tej stvari ne govorilo tudi pred sodnijo, ko bi v njo ne bili vpleteni samo Konradovi gostje in kolikor toliko g. predsednik sam? O dvoboju govorijo §§. 158—165 kazenske postave kot o hudodelstvu! Ali jih poznate, gg. državni pravdniki, sodnijski predsedniki, deželni predsedniki? Ali so kazenski §§. samo za t. j. proti Slovincem, ali ne tudi za Konradove goste? Ali so samo za „nedogotovljene“ časnikarje, ali tudi za dvoritelja predsedniških hčer? U. A. W. G!

* (G. dr. J. Vošnjak), naš neutrudljivi deželni poslanec, ki je do zdaj opravljal tudi službo c. k. okrajnega zdravnika v Slov. Bistrici, hoče v prihodnje pretrgati tudi zadnjo vez, ki ga je vezala z vlado, opustiti službo c. k. okrajnega zdravnika, ob enem pa tudi oditi iz Slov. Bistrice. Za svoje naselišče si je izbral Šmarje poleg Jelš, kamor ga Šmarčani že komaj pričakujejo. Dr. Vošnjak zapusti Bistrico že maja meseca; da se mu po njej nikdar ne bode tožilo, o tem smo popolnoma prepričani.

* (Za hvala dr. Razlagu.) Preteklo nedeljo v Celji zbrani slovenski rodoljubi iz vse Štirsk, kterim se je pridružil tudi rodoljub Primorec, so soglasno sklenili, da se g. dr. Razlagu v Ljubljano pošlje po telegrafičnem poti zaslužena srčna zahvala za njegovo izvrstno zagovarjanje pri tiskovnih pravadah „Slov. Naroda.“ Izvrstnemu zagovorniku je donela navdušena „Slava“!

* (Mariborski škof) se je vrnil te dni iz Rima. Poleg drugih važnih opravil je domú prišel tudi zaradi finančnega vprašanja, v kterem je z letnimi 6000 fl. zavozlan pri napravi nameravanega penzijskega fonda za semeniške profesorje. Želeti bi bilo, da bi se fond vsakako napravil in da bi ga ne spodjedla zvi- jača, s katero je vlada to stvar vzela v roke in jo spravi- la v neljubo zvezo s škofskimi letnimi dohodki.

* (Okrajna sodnija v Maribor) gotovo pride; tako vsaj je minister Herbst obljubil tukajšnemu sodniku. V Celji pa okrajna sodnija ravno zdaj izdeluje poročilo, ktero naprave okrožne sodnije v našem mestu ne bo priporočalo. Če je stvar v ministerstvu že določena, čemu se celjska sodnija z referati trudi?

* (Strossmayer — slovensk škof). Kakor piše stara „Presse“ so se začele iz Badenskega zaup- nice pošiljati slovenskemu škofu (Slovenenbischof) Strossmayerju, ktere štejejo že zdaj mnogo podpisov. Ako premislimo, da je Strossmayer velik podpornik skoraj vseh slovenskih národnih zavodov, in da med domačimi škofi te podpore nismo opazovali; ako pomislimo, da je Strossmayer v politiki kot Jugoslovan ravno tako delal za Slovence, kakor za druge naše južne brate, in da so naši škofje gledé tega vsaj nedelavni ostajali, potem novi Strossmayerjevi priimek kot „slovensk“ škof nikakor ni neresničen — skoraj pa je v njem ne- koliko neprostovoljne ironije proti drugim škofom na Slovenskem.

* (Za gimnazijskega vodja v Mari- boru) je imenovan Janez Gutscher, dozdaj profesor v Mariboru. Rojen je neki blizu Gradca, torej trd Nemec.

* (Podporno društvo za slovenske vseučiliščne študente) se bode po nasvetu g. dra. Dominkuša osnovalo že za prihodnje leto. Na- dejati se je obile podpore ne le od strani samostalnih rodoljubov, ampak tudi od učeče se mladeži in naših društev. Društvo bo imelo svoj sedež v Mariboru, nje- gov delokrog je raztegnen čez vso Slovenijo. Mislimo, da nam bo v kratkem mogoče kaj obširneje poročati o napredku mladega, a jako koristnega društva.

den sem jo enajstokrat za silo tekoče bral in raz- umel.

Celo naravno je, da so denes štajerski pisatelji novotarji, kranjski pa izvzemši Levstika in Cegnarja, konservativci. Prvi teže in novotare v tem smislu, da se čem dalje več elementov vzhodne slovenščine v denašnji pismeni jezik vpelje, poslednji se pa temu brane, toda z malim vzpehom.

Enaka kakor meni Preširna bravšemu se je brž ko ne tudi mojemu kritikusu godila, bravšemu moje delce, samo ka je razmerje narobe bilo. Moje delce pisano je namreč vzhodnom slovenščinom, ktero kriti- kus „mešanico“ imenuje, kritikus je pa Gorenjec.

Vzhodna slovenščina deli se na trojno: na prek- mursko-slovensko, na hrvaško-slovensko, in na štajer- sko-slovensko. Nesreča je bila za vzhodno slovenščino, ka ni imela nikoli pravega središča, takega n. pr. ka- koršnega ima zapadna v Ljubljani. Temu je najbolj kriva politična razkosanost. Celo jezik v knjigah, pisa- nih in tiskanih v tem narečji vlada ta trojnost. Prek- murci imajo v svojih knjigah svoje jezične posebnosti, hrvaški Slovenci zopet svoje, in štajerski Slovenci zopet svoje. V Zagrebu se je sicer začelo neko tako središče stvariti, ali Dr. Lj. Gaj je v pospeh političnih name- nov slovenske vile iz Zagreba spodil, in mesto njih hr- vaške iz Dalmacije poklical, in tako se tudi v Zagrebu ni moglo pravo središče za stalno vtemeljiti.

Vzhodni Slovenci imajo precejšno literaturo, samo ka je malo poznana, še manje pa premozgana, in ven- dar bi vredno bilo jezikoslovne zaklade, ki v njej leže,

denašnjemu pismenemu slovenskemu jeziku v prid iz nje vzdigniti.

Kar se slovstvenega delovanja prekmurskih Slo- vencev tiče, naj izvoli čestiti bralec temeljito pisano razpravo B. Raiča, natisneno v lanjskem letniku slo- venske Matice prečitali; iz nje bo videl, koliko so Prek- murci kljubu svojim slabim silam, in drugim zaprekam na slovstvenem polji storili. Jaz se tukaj enostavno na to razpravo sklicujem, ker bi se reklo morje soliti, če bi tej razpravi še kaj pridodati hotel.

Mnogo bogateja nego literatura prekmurskih, je literatura hrvaških Slovencev. Čudno, da prekmurskih in hrvaških slovenskih pisateljev in njih del, niti Jane- žič niti Macun v svojih slovstvih ne z eno besedo ne omenjavata, in vendar so naši. S Hrvati zavolj njih gotovo ne bomo pravde imeli, kajti oni sami pripo- znajajo, da v hrvaško slovstvo ne spadajo. Naj bi nam gospod Raič, kakor nam je prekmurske pisatelje in njih delovanje opisal, za letošen matičen letnik tudi hrvaško-slovenske pisatelje, njih delovanje in poseb- nosti njih jezika opisal! S tem bi svojo lansko raz- pravo o Prekmurcih lepo nadaljeval.

V tiskarnicah v Nedelišču, v Varaždinu, v Za- grebu, v Karlovcu, pa tudi v Gradcu se je vse do leta 1850. mnogo v hrvaško-slovenskem narečji pisanih knjig natiskavalo. O slovstvu hrvaško-slovenskega razrečja sta do zdaj samo Miklovič, bivši župnik v Stenjevcu blizu Zagreba in pa Šafarik pisala. Razpravi obeh dveh ste zelo kratki, deloma pomanjkljivi, deloma neresnični, in sploh nekritični, še kot enostalne kompilacije niste mnogo vredni. Razen imen pisateljev in naslovov njih del ne zadržavajo nič drugega. (Dalje prih.)

Castitim prebivaleem
mariborskim in drugih mest, posebno pa kupčevalcem in obrtnikom s tem uljudno pod garancijo in diskrecijo priporočamo, da jim bomo oskrbovali njih dotične

insertere
v vse domače in tuje časnike.

Načelo: Pošteno in po ceni postreči!

Haasenstein & Vogler
na Dunaji, Neuer Markt 11.

Hamburg, Neuer Wall 50. Leipzig, Markt 17, Königshaus. Frankfurt a.M., Grosse Galusstrasse 1. Berlin, Leipzigerstrasse 46. Breslau, Ring 51. Basel, Steinenberg 29. Zürich, Marktgasse 11. St. Gallen, Obere Grabenstrasse 12. Genf, Place au Molard 2. Stuttgart, Kronprinzenstrasse 1 B. Köln a.R., Lobstrasse 32.

V grajščinski dvorani g. grofa Brandisa v Mariboru.

se bodo v četrtek 10., petek 11., soboto 12., nedeljo 13., in ponedeljek 14. marca kazale velike svetoznane

pasijonske predstave

izživljenja in trpljenja našega gospoda in zveličarja Jezusa Kristusa, verno po svetoznani pasijonski igri v gorénjem Oberamergau-u na Bavarskem, ktere vsako 10. leto po obljubi predstavlja vsa srenja, tukaj pa 30 oseb.

Ta vzvišena predstava si je na naših potih po Bavarskem, Avstrijskem, Francoskem, Belgijskem, Pruskem, Badenskem in Švicarskem pri vseh stanovih in konfesijah pridobila soglasno priznanje, kar moremo spričati z mnogoštevilnimi spričevali visocih duhovnih in posvetnih oblastniji, ktera si more vsakdo ogledati. (1)

Kasa se odpre ob pol 7 — začetek ob pol 8. uri.

Cena prostorov: Prvi prostor 40 kr. — Drugi prostor 20 kr.

Da ugodimo zunanjemu p. n. občinstvu, napravimo predstavo tudi v nedeljo ob 3. uri popoldne. Cene sotako nizke, da je vsakemu mogoče obiskati to vzvišeno predstavo. — Prostor je na tleh z deskami pokrit, da se nihče v noge ne prehladi. — Napravile se bodo samo to predstave.

Po dnevi se ustopnice predajajo v komptoaru gosp. Eduarda Janschitza, zvečer na kasi.

J. B. Schneider,
predstojnik iz Stare Bavarske.

Dr. J. R. Razlag,
do sedaj odvetnik (advokat) v Brežicah,
se je preselil v
Ljubljano,
kjer ima na starem trgu, št. 168, tik železnega mosta svojo odvetniško pisarno.

(2)

Dober kup kinč za gospode in gospoje.

Ta kinč izdelan iz nove kovi (imenovana novo zlato) odvišen dela pravi kinč, ker ta novi izdelek v barvi in obliki ne stoji za pravim, in ima to dobroto, da vsa stvar ne velja 4. del tega, kar se mora pri pravem plačati za obliko; torej si tem češče lahko vsakdo omisli najnovejše in najmodernejšje. Celo strokovnjaki se lahko motijo pri tem delu, tako natanko je vse ponarejeno.

Najnovejši kinči vse modične oblike iz novega zlata, ktero zmerom ohrani zlato barvo in je torej motljivo podoben pravemu kinču s ponarejenimi kamni in postekljenjem hakor oblika tirja.

Broše, fine po kr. 40, 60, 80, f. najfineje po f. 1.50, 1.80, 2, 2.50.

Uhani, finih par po kr. 50, 80, f. 1, najfineji po f. 1.50, 2, 2.50.

Cele garniture, broše in uhani, 80 kr., f. 1.20, 1.60, najlepše delane f. 2, 2.50, 3, 3.50, 4, 5.

Braslet, fini po kr. 50, 80, f. 1, najfineje delani f. 1.50, 2, 3, 3.50.

Najlepši kolierji po kr. 90, f. 1.20, 1.50.

Medailoni, finiki 20, 40, 60, najfineji kr. 80, f. 1 1.50.

Glavniki za v lase, z novo zlato lepšavo po kr. 30, f. 1, 1.50, 2, 3.

Prstani, motljivo izdelani, z raznimi ponarejenimi kamni po kr. 30, 40, 50, 60, 80, f. 1.

Najlepše urne verižice za gospode, kratke po kr. 50, 80, f. 1, 1.50, 2. Dolge benečanske oblike f. 1.40, 1.80, 2.

Iglice za gospode po kr. 20, 40, 60, 80.

Gumbe na srajce po kr. 10, 15, 20, 30.

Manšetne gumbe po kr. 20, 30, 40, 60, 80.

Ovratne gumbe po 5 in 10 kr.

Cele garniture srajčnih in manšetnih gumbic najlepše delo po kr. 50, 80 f. 1, 1.50.

Snopič malenkosti k uram, prav lepo sestavljen po kr. 60, 80, f. 1.

Pravi zlati prstani s kamni po f. 1.50, 2, 2.50.

13lotne puncirane srebrne verige, vogenji pozlačena, kratke po f. 3.50, 4. dolgo po f. 6, 7.

13lotni srebrni medailoni, v ognji pozlačeni in postekljenji f. 2.50, 3.

Najmodernejši jekleni kinči.
sestavljani iz mnogih lepobrušenih jeklenih iglic.

1 broša po kr. 40, 60, 80, f. 1; 1 broša srebrno obrobljena po f. 1.50, 2, 3; 1 par uhanov po kr. 50, 60, 80, f. 1; 1 par uhanov srebrno obrobljenih po gl. 1.50, 2, 3, 3.50.

Srebrnina, najfineja 13lotna, najnovejše oblike.
s uradno marko c. kr. dunajske puncarije.

Le ker sem na debelo po ceni nakupil starega srebra, mi je mogoče, po sledeči ceni pravo srebrnino prodajati; staro srebro jemljem v zameno.

1 ducend nož 15 f., 1 ded. vilic 15 f., 1 ded. desertnih nož 10—50 f., 1 ded. desertnih vilic 10—50 f., 1 ded. žlice tešk 58 f. otročjih žlic 35 f., kavinskih 26 f., 1 velika žlica za juho 18 f., 1 žlica za sočvje 12 f., 1 žlica za ribe 12 f., 1 čajni precejnik 5 f., sladkorni razsipavec 10 f., razsipavec za poper 8 f. 50, klešče za sladkor 6—50 f., povoj za prtiče 4 f., solnica, pripr. tšk 5 f., solnica, dvojna 10 f., jajčni drobljač 5 f., 1 kupica za vino krasna 18 f., posoda za jesih in olje 30 f., korbič za sadje dobro delo 30 f., ročni svečnik 9 f., 50, itd. itd.

Vse to blago se dobi za to ceno v tej kakovosti edino pri podpisnem trgovcu. Cena se za-
stoj naznanja, Zapisnik cene je vsakomu zanimljiv. (2)

Krasobazar, A. FRIEDMANN-a na Dunaji, Praterstrasse Nr. 26.

Čudeži novejšega časa

so izvršeno regulirane ure, ki se s poroštenim pismom za sledečo **prezisko** ceno prodajajo, samo da bi se dosegel veči konsum. Torej naj bi nihče ne zgrešil dobre prilike in naj se vsakdo preskrbi s tem za vsako hišo potrebnim in koristnim predmetom.

Za vsako uro se daje garancija.

1 prav čedna ura z lepo okinčanim bronsastim ščitom in postekljenim kazalom	f. 1.40
1 ravno taka z lepo postekljenim porcelanastim ščitom	" 1.60
1 iste vrste z bilom	" 2.80
Z budilnikom [ropotcem] za 20 kr. dražja.	
1 ura, velika oblika, prav lepo izdelana s porcelanastim ščitom	f. 2.80 do 3.20
1 ravno taka, najlepše okinčana, krasno dekorirana, z bilom	f. 3.90 do 4.50
1 ura z najlepše malanim prednjim delom in prav pozlačenim okvirom ali lepo rezlanim švicarskim podobarskim delom, vse z bilom	f. 5, 6, 7, 8.—
Salonske ure iz bronsa s steklenim pokri- valom in stajalom, prav lepe, vsaka	f. 2 do f. 2.60
1 ura srednje velikosti	f. 3.20
1 ura velika	f. 4.50
1 najbolje izdelana angleška popotna ura z bilom, ki gotovo o pravem času zbudi, velja z vti- kom vred	f. 6.—

Dobro regulirane švicarske žepne ure z dveletno garancijo, prav čedna oblika z lepo novozlato verižico f. 4.80

Vsakovrstne ure, tudi take ki tū niso omenjene, prodajajo se ceneje nego kje drugje.

Dobro regulirana solčna ura s komposom, v žepni obliki, po kateri se more vrediti vsaka mehanična ura, velja samo 25 kr. Dobiva se edino v novem velikem kraso-bazarji **A. Friedmanna** na Dunaji. Praterstrasse Nr. 26. (6)

Velika sreča na ponudbo.

Izvirne državne srečke s premiji (original-staats-præmien-loose) se smejo povsod kupovati in igrati.

„Božji blagoslov pri Cohn-u!“

Najnovejše, zopet izdatno z dobitki pomno-
ženo izžrebanje kapitalij nad
4 milijone.

Izžrebanje garantuje in izvršuje sama
državna vlada. (3)

Srečkanje se začne 20 t. m.

**Le 4 goldinarje avst. vr. ali
2 goldinarja avst. vr. ali
1 goldinar avst. vr.**

velja od države garantirana prava
izvirna srčka (ne prepovedane promesa)
in sem od države pooblaščen te prave
izvirne državne srečke za frankovano
poslan denar razpošiljati tudi v najdaljše kraje.

Potegnili se bodo samo dobitki.

Glavni dobitki znašajo 250.000, 200.000,
190.000, 180.000, 170.000, 165.000, 162.000,
160.000, 155.000, 150.000, 100.000, 50.000,
40.000, 30.000, 25.000, 2krat po 20.000, 3krat
po 15.000, 4krat po 12.000, 5krat po 10.000,
5krat po 8000, 7krat po 6000, 21krat po 5000,
4krat po 4000, 36krat po 3000, 126krat po
2000, 6krat po 1500, 5krat po 1200, 206krat
po 1000, 256krat po 500, 350krat po 200,
17.850krat po 110, 100, 50, 30.

**Nobena srečka ne dobi manj kakor vred-
nost 2 tolarjev.**

**Uradni zapisnik izžrebanih srečk in
dobljeni denarji**

se razpošiljajo pod državno garan-
tijo takoj po izžrebanji na vsacega
udeleženca zanezljivo in tajno.

Moja kupčija je kakor znano najstarejša in
najsrečnejša, ker sem že mnogim udeležencem v
teh krajih izplačal najviše glavne dobitke
300.000, 225.000, 150.000, 125.000 večkrat
100.000, nedavno veliko srečko in pred
kratkim 28. preteklega meseca že zopet
najvišji glavni dobiček na Dunaji.

Las. Sam. Cohn v Hamburgu.
glavni komptoir, bankina in menjiška kupčija.